

Utvecklings- och hållbarhetsrådets möte 1 juni 2016

Protokoll fört vid utvecklings- och hållbarhetsrådets möte kl 9 hos landskapsregeringen.

Närvarande: Ordföranden Katrin Sjögren (KS), samt ledamöterna Dan E Eriksson (DEE), Rebecka Eriksson (RE), Tage Eriksson (TG), Camilla Gunell (CG), Barbara Heinonen (BH), Robert Jansson (RJ), Edvard Johansson (EJ), Danielle Lindholm (DL), Peter Wiklöf (PW). Dessutom närvarade Micke Larsson (ML).

Förhinder att medverka: Petra Granholm (PG) och Jan Hanses (JH).

1. Mötets öppnande

KS inledde med att önska alla varmt välkomna till utvecklings- och hållbarhetsrådets första möte.

2. Uppdatering: Processen sedan nätverket bärkraft.ax och rådets bildande i februari

ML redogjorde för processen från Forum för samhällsutveckling 9-10 feb, där nätverket bärkraft.ax och utvecklings- och hållbarhetsrådet bildades (www.barkraft.ax/ffs/), och framåt. Nätverket bärkraft.ax är öppet för deltagande av aktörer i alla samhällssektorer och alla människor som aktivt vill bidra till ett bärkraftigt och hållbart Åland.

Rådet **noterade** att ett intensivt arbete med att förädla en vision samt att definiera strategiska utvecklingsmål pågår. Hundratals personer från samhällets alla delar deltar i processen, som så här långt har resulterat i ett utkast som nu utvecklings- och hållbarhetsrådet förväntas behandla (se bilaga 1).

Processen sedan februari har bland annat innehållit en visions-workshop (med 96 deltagare, www.barkraft.ax/vision), ett gediget arbete av en expertpanel (med 59 deltagare, se bilaga 3), ett flertal analys- och arbetsgrupper samt en dialog mellan alla intresserade i såväl fysiska som digitala mötesplatser.

Materialet från processen har sammanställts och bearbetats och finns samlat på www.barkraft.ax. I höst, då arbetet med att förverkliga såväl vision som strategiska utvecklingsmål inleds, kommer materialet åter komma till användning.

3. Rådets funktion och mötesformer

Utvecklings- och hållbarhetsrådet är en del av nätverket bärkraft.ax. Rådet har ett särskilt ansvar att verka för nätverkets vitalitet och långsiktiga existens.

Rådets ledamöter utses av landskapsregeringen och ska bestå av minst åtta och maximalt fjorton personer. Lantrådet ska vara en av ledamöterna och är rådets ordförande. Ledamöterna utses för perioder om två kalenderår. Rådet ska regelbundet följa upp det åländska samhällets utvecklingsarbete i riktning mot ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle. Rådet sammanträder vid två ordinarie möten per år. Utvecklings- och hållbarhetsrådet inrättades i samband med bildandet av bärkraft.ax i början av 2016.

Rådet **diskuterade** ovanstående beskrivning och de förväntningar som rådets medlemmar har på rådets funktion. Rådet **konstaterade** att skrivningen ovan, ”**Rådet har ett särskilt ansvar att verka för nätverkets vitalitet och långsiktiga existens**”, väl sammanfattar rådets roll i det gemensamma utvecklings- och hållbarhetsarbetet.

Rådet **konstaterade** att processen bör och kommer att bli ifrågasatt och utmanad. Vidare innebär det att det kommer att krävas vilja och uthållighet, från alla delaktiga inklusive rådets medlemmar, för att lyckas förverkliga vision och strategiska utvecklingsmål.

4. Behandling av förslag till vision och strategiska utvecklingsmål

Rådet **konstaterade** att PG lämnat in en skriftlig kommentar inför mötet (se bilaga 4).

Vision:

ML redogjorde för förädlingsprocessen, som lett fram till tre alternativa förslag till visionsformulering (se bilaga 1). Processen inleddes med en visions-workshop (1 mars 2016) med 96 personer från samhällets alla delar (från grundskole- och gymnasiestuderande till pensionärer). Underlaget från workshopen har bearbetats och tre önskemål till beståndsdelar i visionen har utkristalliserats:

- människan/individ
- samhället/gemenskapen
- Ålands unicitet

Följande kvalitetskrav på visionen har formulerats:

- kortfattad och kärnfull
- inspirera individer och organisationer till handling **här och nu**
- tilltala alla och därmed kunna tolkas brett
- samlande och något som alla kan bidra till
- öppenhet för ”kompletterande motsatser”
- relevans på lång sikt (15-35 år)
- öppen process där alla bjuds in till att brodera ut innebörden

Rådet diskuterade de tre alternativa förslagen till visionsformulering och **beslutade** att gå in för följande visionsformulering (se bilaga 2, punkt 1):

Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar.

Valet grundade sig på flera faktorer varav i första hand följande:

Alla (istället för vi) som inledning mot bakgrund av att ett vi innebär att det finns ett dem.

Kan (istället för får) i syfte att betona alla medborgares eget ansvar.

Fredens öar (istället för ö-samhälle) i syfte att betona fredliga relationers betydelse för förverkligandet av visionen samt belysandet av värdet av tidigare generationers samhällsbygge.

Strategiska utvecklingsmål per 2030

ML redogjorde för processen, som lett fram till ett förslag med sju strategiska utvecklingsmål (se bilaga 1). Processen inleddes den 23 mars-13 april, i och med att en expertpanel, bestående av 59 sakkunniga (med stöd av ytterligare personer), arbetade fram förslag till strategiska utvecklingsmål för Åland per 2030.

Därefter bearbetades expertpanelens inlämnade förslag i två omgångar av skilda analys- och arbetsgrupper och sammanställdes till ett helhetsförslag, som skickades till expertpanelen, som i sin tur gavs möjlighet att lämna kommentarer och rekommendationer.

I processen har FN:s Agenda 2030 och de 17 globala hållbara utvecklingsmålen analyserats i syfte att säkerställa att förverkligandet av Ålands vision och strategiska utvecklingsmål också bidrar till uppfyllandet av de globala målen (se bilaga 2, punkt 3).

Mot bakgrund av kommentarerna arbetades det slutliga förslaget fram och skickades till utvecklings- och hållbarhetsrådets medlemmar den 4 maj 2016.

Den 25 maj anordnades ett nätverksmöte som diskuterade det slutliga förslaget till strategiska utvecklingsmål. ML redogjorde för diskussionen.

Rådet diskuterade förslaget till sju strategiska utvecklingsmål och **beslutade** att gå in för följande strategiska utvecklingsmål för Åland 2030 (se bilaga 2, punkt 2):

1. Välmående människor vars inneboende resurser växer.
2. Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället.
3. Allt vatten har god kvalitet.
4. Ekosystem i balans och biologisk mångfald.
5. Attraktionskraft för boende, besökare och företag.
6. Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet.
7. Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster.

Rådet **betonade** vikten av att (i nästa fas av processen)

- innebörden av de strategiska utvecklingsmålen, i linje med bland annat expertpanelens inlämnade material och rådets diskussion, klargörs och att
- val av indikatorer och mätmetoder för uppföljningen av de strategiska utvecklingsmålen, i största möjliga utsträckning utformas enligt internationellt vedertagna standarder.

5. Kortfattad nulägesredogörelse från rådets medlemmar

PW presenterade ett initiativ som syftar till att öka privatpersoners möjligheter till medvetna konsumtionsval. Initiativet offentliggörs inom kort.

RE betonade vikten av samordning och kommunikation kring de aktiviteter som genomförs i syfte att förverkliga visionen och de strategiska utvecklingsmålen.

Rådet beslutade, av tidsskäl, att inte genomföra övriga nulägesredogörelser.

6. Forum för samhällsutveckling 23 september

ML redogjorde för att Forum för samhällsutveckling genomförs den 23 sep kl 12.30-15.30. Evenemanget blir en uppföljning av Forum för samhällsutveckling i februari 2016.

Syftena med Forum för samhällsutveckling 23 september är

- att manifestera att vi gemensamt arbetat fram en utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland sedan föregående Forum för samhällsutveckling (feb 2016),
- att öka kännedomen om vision och strategiska utvecklingsmål,
- samt ett avstamp för arbetet med att förverkliga vision och strategiska utvecklingsmål inom ordinarie verksamheter i alla samhällssektorer.

7. Kommande möte

Nästa möte hålls den 1 december kl 9.00-12.00. Plats meddelas senare.

Mötet avslutades kl 12.00.

Bilagor

Bilaga 1	bilaga 1 utkast vision och strategiska utvecklingsmål för Åland 2016-05-04.pdf
Bilaga 2	bilaga 2 Vision och strategiska utvecklingsmål för Åland 2016-06-01.pdf
Bilaga 3	bilaga 3 Expertpanel 2016-04-25.pdf
Bilaga 4	bilaga 4 Kommentar vision och strategiska utvecklingsmål Petra Granholm.pdf

/Micke Larsson